

Dalskogens Hälsobrunn

I mitten av 1700-talet blomstrade Dalskogens hälsobrunn efter att rådman Dalskogs änka skulle ha druckit sig frisk på det järnrika vattnet där. Hygien i staden var dålig och behovet av att kureras sig och dricka rent och mineralhaltigt vatten var stort.

Reservatet gränsar i väster till en kanal som grävdes i början av 1900-talet för att båtar med brunngäster skulle kunna ta sig fram. Idag är kanalen igenvuxen och hälsobrunnen sedan länge borta.

Ett sällskap med ångaren Zephyr vid 1900-talets början

FAKTA OM RESERVATET

Näset är ett kommunalt naturreservat på 21 ha som bildades år 2000. Bidrag till restaureringen och stängselningen av betesmarkerna har givits av Hopajola, Skogsstyrelsen, EUs jordbruksstöd, Naturbeten i Närke, Lindesbergsbostäder AB och Lindesbergs kommun. Förvaltare är Lindesbergs kommun, 0581-81000 (vx), info@bmb.se

* KOM IHÅG!

- Skada inte träd, träddeklar eller markvegetation
- Plocka inte mossor, lavar eller vedlevande svampar
- Gör inte upp eld annat än på anvisad plats
- Framför inte motordrivna fordon
- Lägg inte till med båt eller vistas på eller inom 100 meter från udden Näset, under häckningstid, 1 april—31 juli

HITTA HIT

Naturreservatet ligger i södra änden av Stora Lindessjön. Från Örebrovägen följer man skyltning mot Näsets naturreservat

Vandringsleden Lindessjön runt går genom reservatet. Leden är stenhjulsbelagd. Det finns två rastplatser med eldstad.

Tillgängligheten är begränsad. Landstigningsplatsen passar endast små båtar. Det finns ingen brygga och man måste passera stättor över stängslet för att komma till övriga reservatet.

- Informationstavla
- Parkering
- Eldplats
- Fågelutkiksplats
- Landstigningsplats
- Lindessjön runt
- Bilväg
- Stig
- Betesmark
- Fågelskyddsområde
1 april—31 juli

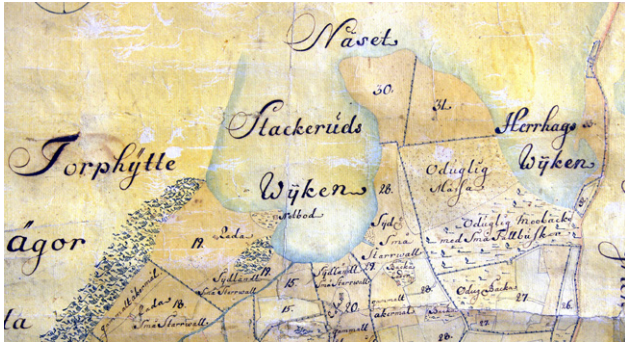
NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Lindesbergs kommun

VÄLKOMMEN TILL NÄSET

Näset har länge intresserat fågelskådare och utsikten mot Lindesberg är fantastisk. Näset och de sankta stränderna betades ända in på 1970-talet, men lämnades sedan åt sitt öde. Fastmarkerna ute på ön växte snart igen. I samband med att reservatet bildades år 2000, restaurerades de gamla betesmarkerna och sedan dess har djur betat på stränderna.

En karta över området från 1726

Långvarigt brukande

Naturen i reservatet vittnar om ett långvarigt brukande genom slätter, bete och odling. Strandängar slättrades ofta förr och det som idag är lövskog är säkerligen igenvuxna gamla betesmarker.

Strandängar

Strandängen är en rik och viktig miljö för fågellivet. Dessa marker blir regelbundet översvämmade och tillförs näringsrikt slam, så att det sedan kan växa bra. Genom betning, tramp och naturliga processer bildas en mosaik av kortbetad mer eller mindre tuvig grässvål och barfläckar. Dessutom hålls vassen tillbaka på grunt vatten och ett bälte med öppet vatten bildas där fåglarna kan leta smådjur i dyn. Den del av strandängen som översvämmas varje år kallas madmark.

Sjöhöjningar

Lindessjön har blivit utsatt för två större sjöhöjningar. Den första under senare hälften av 1700-talet då vattennivån lär ha höjts med ca: 70 cm. Den andra 1946 då sjön höjdes med ytterligare 50 cm. Denna grunda sjö är alltså till ytan betydligt större idag än den var i början av 1700-talet.

Fågellivet

Den öppna madmarken lockar ofta olika fågelarter att söka föda under vår, sommar och höst. I maden finns olika växter som producerar frön och tillsammans med mängder av smådjur blir det föda åt änder och vadarfåglar, både under häckningstiden och under fåglarnas flyttning. Man ser ofta tranor födosöka på maden och tranan häckar numera i direkt anslutning till Näset.

Även sångsvanar uppehåller sig på maden långt fram på våren och försommaren. Gräsänder och krickor räknas till de häckande fåglarna liksom skäggdopping, tofsvipa och enkelbeckasin. Grönbenan spelar på försommaren och den stora och långnäbbade storspoven hörs ofta med sin härliga ljudliga drill. Vissa år häckar storlom på ön.

Tranor

Från vänster: skäggdopping, buskqvätta, storspov och brun kärnhök

Andra fåglar man ofta ser vid Näset är den eleganta fisktärnan som störtdyker efter fisk och den bruna kärnhöken med sin typiska långsamma jagande flykt omväxlande med glid. Då och då ser man den stora fiskgusen uppe i luften då den ryttlar för att i nästa stund dyka huvudstupa ner i vattnet och komma upp med en fisk i klorna.

Bland småfåglarna kan nämnas buskqvätta och sävsparv som finns med flera par ute på maden. På försommaren hör och ser man ibland den färggranna rosenfinken och under de ljusa kvällarna kan man höra den ljudliga näktergalen från buskagen. Härmsångare och kärnsångare sjunger då och då. Gröngöling häckar i området och enstaka fynd finns av sparvuggla. De kortbetade gräsmarkerna utgör bra miljöer för flera olika vadare och andra fåglar. Starar och ängspioplärkor ses ofta tillsammans med olika trastar, stenskvättor, sånglärkor och gäss.

Tröskvandring

Vid fågelutkiksplatsen finns spåren av en tröskvandring uppförd på 1930-talet. Oxar drev en tröska uppe på kullen. Man kan ännu se spåren av det runda fundamentet och axeln i mitten. Nedanför kullen finns några grundstenar kvar efter den lada som stod här.